

*В.І.Туташинський, канд. пед. наук,
Інститут педагогіки НАПН України*

КОНЦЕПЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА З ТЕХНОЛОГІЙ СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА

Від створення нового покоління підручників і навчальних посібників залежить подальший розвиток освіти, адже саме навчальні книги транслюють основний зміст навчання і є складовою педагогічної технології.

Незважаючи на значний науковий доробок у вирішенні психолого-педагогічних проблем підручникотворення і великий досвід створення навчальних книг, в Україні дотепер немає навчальних посібників, які б відповідали викликам четвертої технологічної революції.

Вирішити цю проблему покликаний розроблений нами новий навчальний посібник спецкурсу «Технології сучасного виробництва».

В основу розробленого нами проекту навчального посібника «Технології сучасного виробництва» покладено наступні концептуальні положення:

1. Зміст навчального посібника має розкривати технології пріоритетних для інноваційного розвитку України галузей виробництва та знайомити учнів з технологіями 4.0 (інтернет речей, штучний інтелект, застосування кіберфізичних систем та робототехніки у виробництві, 3-D друк, нанотехнології та ін.)
2. Навчально-методичний апарат посібника повинен стимулювати пізнавальну діяльність й розвивати інтереси і творчі здібності учнів, готувати їх до інноваційної діяльності.
3. Навчальний посібник є інформаційно-діяльнісною моделлю навчального процесу й має сприяти формуванню предметних і ключових компетентностей, доповнювати й поглиблювати вивчення профільного предмета.

Навчальний посібник «Технології сучасного виробництва» призначений для учнів професійних ліцеїв і може використовуватися в інших типах закладів системи загальної середньої освіти.

У навчальному посібнику втілено результати фундаментальних і прикладних педагогічних досліджень вчених Інституту педагогіки НАПН України, авторську концепцію В.І. Туташинського, інноваційні підходи в проектуванні змісту технологічної освіти, застосовується оригінальний навчально-методичний апарат, містяться дослідницькі, проблемні, проектні завдання, компетентнісні задачі.

Окрім інформативної, навчальний посібник виконує мотиваційну, організаційну, комунікативну, творчу та формувальну-оцінювальну функції.

Посібник надає учням можливість побачити технічні об'єкти в збільшеному чи зменшеному масштабі, у вигляді моделі, кресленника чи схеми, допомагає уявити технологічні процеси в динаміці, а також сприятиме створенню доповненої та віртуальної реальності.

Навчальний посібник також містить такі вже усталені компоненти сучасного підручника як: цілепокладання, запитання для актуалізації опорних знань, проблемний виклад навчального матеріалу, лабораторні та практичні роботи, навчальні проекти, рубрики для найдопитливіших, завдання для пошуку інформації, самоконтролю та перевірки рівня навчальних досягнень та ін.

Новий посібник допоможе учням самостійно помічати проблему і послідовно вирішувати її у процесі предметно-перетворювальної діяльності, сприятиме засвоєнню технологій сучасного виробництва та їх застосуванню в житті, розвиватиме підприємливість та якості особистості з інноваційним типом мислення.

Література

1. Генеза підручникотворення з трудового навчання і технологій в освіті України / В.І. Туташинський, О.В. Куліш // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / [ред. кол.; голов. Ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2017. – Вип. 18. – С. 209 – 219.

2. Піддячий М.І. Підготовка старшокласників до професійної діяльності в умовах профільного навчання: монографія. – К.: Педагогічна думка, 2008.-228 с., іл.

3. Туташинський В.І. Трудове навчання (технічні види праці): підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. / Туташинський В.І., – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2017. – 112 с. : іл.

5. Туташинський В.І. Формування змісту трудового навчання у основній школі на основі проектної технології // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць/ [ред. кол.; голов. ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2014. – Вип.14. – С.772-781.

6. Туташинський, Василь Іванович. Науково-методичне забезпечення варіативного складника змісту технологічної освіти у професійному ліцеї. Молодь і ринок, 3 (170). С. 127-131.

7. Туташинський В.І., Кірютченкова І.В. Технології (рівень стандарту): підручник для 10 (11) класів закладів загальної середньої освіти / В. І. Туташинський, І.В. Кірютченкова (за загальною редакцією В.І. Туташинського). Київ: Педагогічна думка, 2018. 216 с.